

A Kúria a dr. Bálint Lajos ügyvéd által képviselt felperesnek - a Bernschütz és Harkai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Bernschütz Sándor ügyvéd) által képviselt Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, mint a ... Közoktatási Intézménye és Gyermekeotthona jogutóda alperes ellen fegyelmi határozat hatályon kívül helyezése iránt a Kecskeméti Munkaügyi Bíróságon 6.M.608/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.21.405/2012/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.21.405/2012/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 1999. szeptember 1-jétől állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperessel, melynek keretében szakoktatói tevékenységet látott el. Az alperes speciális általános iskola és óvoda, egyben készségfejlesztő iskola, ahová 0-24 éves korú enyhe és közép fokú sérült és fogyatékos gyermekek járnak. A felperes a szakiskolában a festő előkészítő, úgynevezett pályaaorientációs és a festő szakképző osztályban is tanított enyhe értelmi fogyatékos gyermekeket. A munkáltatónál fokozott követelmény volt a gyermekek állandó felügyeletének ellátása, erről többször tájékoztatták a közalkalmazottakat.

A felperes órarendje szerint 2011. május 24-én 10 órától 14 óráig festő pályaaorientációs órát kellett tartania a 4 fő 17 év körüli enyhe értelmi fogyatékos gyermekekből álló 10/B. osztálynak. 12 óra 15 perc körül befejezte a munkát a gyermekekkel, majd közölte velük, hogy átmennek az alperes Sz.- úti szakiskolájának épületébe, amely kb. 150-200 méterre van a főépülettől és ott folytatódik az oktatás a szerszámok megtisztításával, karbantartásával. A gyermekek tiltás ellenére elhagyták az épületet és nem várták meg, amíg a felperes becsukja a padlástérben lévő ablakokat. A felperes 12 óra 25 perc körül ért át a szakiskolába, ahol két gyermeket talált, s két tanuló nem volt a szakiskolában, ő azonban nem

kereste őket és nem is jelezte eltűnésüket. Ezt követően a mosdóba, illetve a szakoktatói irodába ment, ahol felírta annak a két gyermeknek a nevét, aki nem ment át a szakiskolába. Itt 20-25 percet töltött, majd a varrodába ment nadrágját megvarratni. A felperes 13 óra körül találkozott M. G. gyakorlati oktatásvezetővel, aki kérdőre vonta, hogy miért nem tart órát és hol vannak a felügyeletére bízott gyermekek. Ő közölte, hogy a négyből két gyermek hollétéről nem tud, mire M. G. utasítást adott neki arra, hogy keresse meg őket. A felperes ekkor elkezdte keresni a gyermekeket, akiket az utcán talált meg. Szólt nekik, hogy jöjjenek vissza az iskolába, de erre nem voltak hajlandók. Mire visszaért az iskolába, addigra a másik két gyermek is engedély nélkül eltávozott, majd mivel már délután 2 óra volt, a felperes is hazament. A történetekről 2011. május 24-én feljegyzést készített, mely szerint 12 óra 20 perc és 14 óra között munkát végzett, 13 óráig a padláson falat festettek, utána szerszámkarbantartást végeztek.

Az alperes 2011. május 26-án fegyelmi eljárást indított a felperessel szemben. Ezt követően a felperes 2011. június 2-án az iskola két tanulóját az intézmény vezetőjének tudta nélkül a festőraktárba hívta és kérdéseket tett fel nekik az intézmény tanárainak, oktatóinak velük való bánásmódjáról és a saját viselkedésükről. Azt mondta a gyermekeknek, hogy mindezt a magával hozott videokamerával is rögzíti, az azonban ténylegesen nem volt bekapcsolva. Állítása szerint a célja ezzel az volt, hogy rávilágítson a többi oktató és tanár esetleges mulasztásaira, a videofelvétel készítésének ígéretével pedig a gyermekekre nyomást kívánt gyakorolni annak érdekében, hogy utóbb ne vonhassák vissza nyilatkozataikat.

E cselekménye miatt a fegyelmi jogkör gyakorlója 2011. június 6-án a felperest a fegyelmi eljárás befejezéséig állásából felfüggesztette. E fegyelemsértés tekintetében a vizsgálóbiztos felhívására a felperes 2011. június 9-én nyilatkozatot tett.

Az alperes fegyelmi tanácsa 2011. július 6-án kelt ... számú határozatával a felperest vétkes kötelezettségszegés miatt elbocsátás fegyelmi büntetéssel sújtotta. Indokolása szerint a felperes 2011. május 24-én 12 óra 25 perctől 14 óráig a rábízott tanulókat felügyelet nélkül hagyta, erre elfogadható magyarázattal nem szolgált. A fegyelmi eljárás hatálya alatt az iskola két tanulójaival - az intézmény vezetőinek tudta nélkül - videofelvevő készülékkel az iskola felső raktárában meghallgatást tartott, amely tény nem tagadta, annak céljára és körülményeire elfogadható magyarázatot nem adott, mindezekkel súlyos etikai vétséget valósított meg. A fegyelmi határozat megállapította, hogy a felperes megszegte a tanárt a Kt. 19. § (7) bekezdése alapján terhelő felügyeleti kötelezettségét, továbbá olyan súlyos etikátlan

magatartást tanúsított, amellyel a kiszabott elbocsátás fegyelmi büntetés arányban állt.

A felperes a határozat hatálytalanítása iránt bírósághoz fordult. A Kecskeméti Munkaügyi Bíróság 6.M.608/2011/12. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kifejtette, hogy a nevelési-oktatási intézményeknek gondoskodnia kell a rábízott tanulók felügyeletéről, s mivel az alperes intézménye speciális iskola, ahová enyhe és középfokú értelmi fogyatékos gyermekek járnak, esetükben még az átlagosnál is szorosabb felügyelet, odafigyelés indokolt. A felperes nem tanúsította a tőle elvárható figyelmet és körültekintést, mivel megengedte, hogy a gyermekek önállóan induljanak el egyik iskolából a másikba, ahelyett hogy átkísérte volna őket. Az eltűnés észlelését követően nem kereste őket, nem jelentette be eltűnésüket, hanem a szakoktatói irodába ment, illetve nadrágját varratta meg. A gyermekek engedély nélküli meghallgatása vonatkozásában kifejtette, hogy azok személyiségi jogai ugyan nem sérültek, mivel a kamera nem volt bekapcsolva, azonban a felperes viselkedése etikai szabályokba ütközött.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.21.405/2012/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás eredményeként rendelkezésére álló bizonyítékok alapján a tényállást okszerűen és a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően állapította meg, amelyet a törvényszék is irányadónak tekintett. Kifejtette, hogy abban az esetben, ha a gyermek az intézménybe belépett, annak jogszerű elhagyásáig a felügyeletéről az iskolának, illetve a pedagógusoknak kell gondoskodnia. E feladat az adott napon 10 óra és 14 óra között a felperest terhelte, e kötelezettségét azonban megszegte. Elmulasztotta megakadályozni két gyermek eltűnését, amikor nem kísérte őket át a másik épületbe, s miután észlelte eltávozásukat, azt nem jelezte, illetve nem kereste őket. Miután felszólításra az eltűnt két gyermeket elkezdte keresni, semmit nem tett az iskolában maradt két gyermek felügyeletének ellátása érdekében. Ugyancsak megállapította a kötelezettségszegést az iskola két tanulójának jogosulatlan meghallgatásával kapcsolatban, s érdektelennek tekintette azt a körülményt, hogy ténylegesen videofelvételt arról nem készített. Nem találta megállapíthatónak a másodfokú bíróság, hogy a felperes a korábbi írásbeli figyelmeztetésben terhére rótt kötelezettségszegést elkövette-e, azonban az ezzel kapcsolatos bizonyítási eljárás lefolytatását szükségtelennek tartotta, mivel megítélése szerint a felperesnek a fegyelmi eljárás során terhére rótt cselekmények önmagában megalapozták a leg súlyosabb fegyelmi büntetés kiszabását.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria a másodfokú ítéletet helyezze

hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra és új határozat hozatalára. Kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok megsértették a Pp. 163. illetve 164. § (1) bekezdésében foglaltakat, mivel az alperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy a közalkalmazotti jogviszonyából eredő lényeges kötelezettségét vétkesen megszegte, ennek azonban nem tett eleget. Kellő alap nélkül nem fogadták el azon bizonyítási indítványát, amely a tanulók meghallgatására irányult. Ugyancsak hivatkozott a Kt. 45. § (1) bekezdése [helyesen Kjt. 45. § (1) bekezdése] megsértésére, mivel az e §-hoz fűzött kommentár szerint a legsúlyosabb fegyelmi büntetés alkalmazásakor az összes lényeges körülményt meg kell vizsgálni és különösen vizsgálni kell a közalkalmazott korábbi magatartását. Kifogásolta, hogy az ítélet szerint a 10/B. osztály szakoktatója volt, míg a feljegyzések szerint a 11/B-é, illetve hogy az alperes nem csatolta a korábban róla készült minősítéseket, amelyek a vétlenségét támasztották volna alá. Tévesnek ítélte azt a megállapítást, hogy 15-23 éves tanulókat oktatott, mivel az osztályban tanulók 15-17 évesek voltak és eltávozásukat nem tudta meggátolni.

Előadta, hogy a bíróságok nem megfelelő módon értékelték a bizonyítékokat, s tévesen alkalmazták a Kt. 121. § (1) bekezdését, mivel e rendelkezés szerint a felügyelet a tanulók tekintetében az iskola jogszerű elhagyásáig áll fenn. A tanuló önkényes, jogellenes, engedély nélküli eltávozása nem róható a terhére.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 272. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett - hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.

A felperes felülvizsgálati kérelmében azt állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 163., illetve 164. § (1) bekezdésében, a Kt. (helyesen Kjt.) 45. § (1) bekezdésében, illetve a Kt. 121. § (1) bekezdésében foglaltakat.

A Pp. 163. §-a arról rendelkezik, hogy a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett bizonyítási eljárást kell lefolytatni, illetve az mely esetben mellőzhető. A 164. § (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a

szükséges körben lefolytatta a bizonyítási eljárást, az ennek eredményeként rendelkezése álló bizonyítékok alapján a tényállást okszerűen és a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően állapította meg és azt határozata meghozatala során maga is helytállónak találta azzal a helyesbítéssel, hogy a felperes 12 óra 25 perc környékén átért a szakiskolába, ahol kettő gyermeket talált meg, azok közül az egyik gyermek nem G. J., hanem G. D. volt.

Helytállónan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a korábbi írásbeli figyelmeztetés jogszerűségének vonatkozásában indokolatlan lett volna további bizonyítási eljárás lefolytatása, mivel a felperes terhére rótt fegyelmi kötelezettségszegés ezen előzmények nélkül is megállapítható volt.

Ugyancsak nem bírt jelentőséggel az a felperes által elkövetett kötelezettségszegés súlyára figyelemmel az a körülmény, hogy korábban milyen minősítést kapott.

Helytállónan hivatkoztak az eljáró bíróságok a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (Kt.) 19. § (7) bekezdése, 41. § (5) bekezdésében, illetve 121. § (1) bekezdésében rögzítettek alapján arra, hogy a nevelési-oktatási intézménynek gondoskodnia kell a rábízott gyermek, tanuló felügyeletéről, amely alapvetően a gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről történő gondoskodást jelenti az intézménybe való belépéstől annak jogszerű elhagyásáig. Mindez a felperes munkaköri leírásában is szerepelt, e kötelezettségét ismernie kellett. A felperes ezen lényeges kötelezettségét megszegte azzal, hogy az ítéletben megállapított tényállás szerint az állapotuknál fogva fokozott felügyeletre szoruló gyermekeket hosszabb időn keresztül felügyelet nélkül hagyta, s amikor két gyermek eltűnt, ezt nem jelezte, sőt nem is kereste őket.

Ugyancsak helytállónan hivatkoztak az eljáró bíróságok a Kt. 19. § (7) bekezdés i) pontjára, mely szerint a pedagógus alapvető kötelezettségei körébe tartozik az, hogy a gyermekek, tanulók részére az etikus viselkedéshez szükséges ismereteket átadja. A felperes munkaköri leírásában is szerepelt az az elvárás, hogy példát kell mutatnia különösen a megbízhatóság és a szavahihetőség, becsületesség tekintetében. A felperes e kötelezettségét megszegte, amikor a fegyelmi eljárás során két gyermeket jogosulatlanul kihallgatott.

A felperes a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértését felülvizsgálati kérelmében nem jelölte meg, így a tényállás helyes megállapítása és a bizonyítékok mérlegelése körében tett előadását a Kúria érdemben nem vizsgálta.

Helytállónan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a gyermekek

felügyelet nélkül hagyása, illetve a két gyermek jogosulatlan kihallgatása önmagában megalapozta a legsúlyosabb fegyelmi büntetés kiszabását, így jogszerűen került elutasításra a felperes keresete.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet jogszabálysértés hiányában a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pernyertes alperesnek a felülvizsgálati eljárásban bizonyított költsége nem merült fel, ezért ebben a kérdésben határozni nem kellett.

A felülvizsgálati eljárási illetéket a felperest megillető munkavállalói költségkedvezményre figyelemmel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. március 19.

Dr. Tálné Dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Sipőczné Dr. Tánczos Rita s.k. előadó bíró, Szolnokiné Dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírószági tisztviselő